

A Karinthy

(A HARMADIK? NEM! AZ ELSŐ!)

PAPP MÁRIÓ

A ki színházat csinált. Mert kezdettől fogva őrzött valamit. A *Karinthy*-kényszerzubbonyt, bár ráadták volna, nem öltötte magára – így le sem vethette. Ha volt is azzal elszámolnivalója, nem az volt a dolga. Amit feladatként őrzött, ha otthonról is hozta, nem készen hozta: maga találta föl, maga csinálta meg.

Őrzött valamit. Ez annyira lefoglalta, hogy mintha észre sem vette volna: rádólt egy fél világ. Valamit mégis megsejthetett ebből. Esze, életösztöne megsúghatta, mit kellene tennie, mivel kellene küszködnie, mi lenne a tőle elvárható – még ha nem is vesz róla tudomást. Ugyanis azt, amit őrzött, amit a világba kivinni felvállalt, valamennyire mégiscsak onnan leste el. A rádólt, rámaradt félvilágból.

A színházat!

Pontosabban bizonyos értelemben a színház hiányát. A szó szerint vett „színházcsinálás” kényszerét.

Tévedés ne essék, derekas színházcsinálók voltak a Karinthyk „minden emeleten”. A Színházi adatbázisban *Frigyest* 136(!) bemutatóval jegyzik, ugyanott *Ferenc* be kell érje 93-mal. (Akarva-akaratlan ebbe azért *Márton* is beszállt: két éve, a 94. bemutatójával feljött az immár örök második helyre e háziversenyben.) Ám a színházzal magával, a teljes, a totális Színházzal adósok maradtak. Frici ugyan azt is megpróbálta, ám bicskája (pénztárcája?) beletrött. Cini nem is álmodhatott ilyesmiről, annyira túlállamosított világ vette körül.

Hát ezt őrizte egész életében. Az adósságot. Ő, a III. a fenségek sorában. Márton, a *Marci*, a Rendező Úr.

A hatvanas-hetvenes évek fordulóján hozott össze minket a sors (az igazat megvallva, inkább egy utánozhatatlanul szép, rendkívül okos, színházat rendezni akaró lány). Nyomban értettük egymást és a Várat kezdtük járni, a régi házak kapualjait, belső udvarait: hol formáz az évszázados környezet istenadta színpadot. Vég nélkül „beszélgettünk” hármasban, ketten, gyakran a Marci egyedül: hogyan le-

Legutóbb egy színházi lap „virtuális szerkesztői asztalánál” találkoztunk, gyakran személyesen is. Írt. Gasztro-nómiáról, Hungarikonokról – ám leginkább arról, amit őrzött. Bármiről: mindig csak Színházról. És a rádólt fél világról.

Persze írt darabot is, ha kellett, színpadra állított, dramatizált, álmodott színpadképet, díszletet, olykor még szerepelni sem átalult (egyszer azt mondta, szórakoztatónak találja), talán amolyan hitchcocki névjegy-felmutatásnak, aláírásnak szánva.

Még hogy rendező?! Sosem volt számára ilyen egyszerű. Frigyes derekasan tépázta az oroszán ékességeit, Ferenc kezét nyújtott a medvének – ha hozzájuk nem is zárkózott fel huncutságban, azért Márton is elcsent néhány tyúklibát. De ez sem minősítheti. Melékhadszintér volt számára a virtus: szórakozásból megmutatni... A részfeladatok: szuverénnek maradni...

A Színház mindenestül! Szőröstül-bőröstül. Az már más! Azt kellett megcsinálnia.

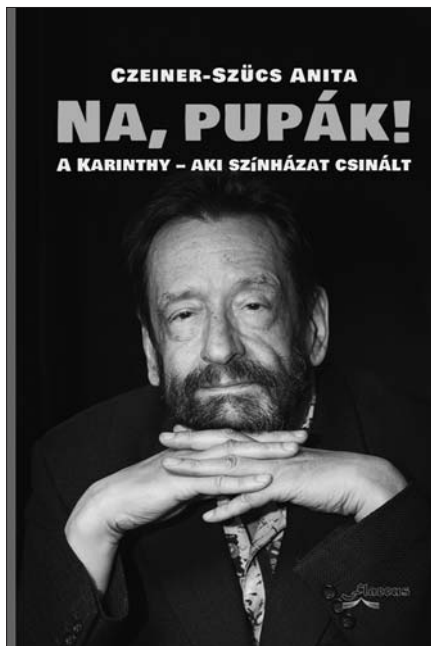
Most is az Ő hangján hallom a rádióhirdetést: Buda első állandó kőszínháza, a Karinthy Színház elmúlt harmincéves... Hányan megpróbálták, az elmúlt kétszáz évben hányan nekiveselkedtek!

Egyedül neki sikerült!

(A *Flaccus* Kiadó tavasz végi újdonsága, írásunk a kötet előszava.)

Ahogy nem akaródzott a Marci, a név után két évszámot zárójelbe tenni – úgy lett ez a pár sor is (ahogy a könyv maga) egy élet munkája fölötti áttekintés, tisztelgés, ha tetszik. A barátság nosztalgiája: nem sok köze van a búcsúzáshoz...

hetne az olasz vásári komédiák, a francia farce-ok mintájára élő tinédzser-szlenngel, Woodstock-mentalitással megszólalni. Többek közt mindenről, de talán leginkább arról a világról, amelyik ránk dőlni készült. Aztán akadt helyszín, szöveg, alkotótárs – javaslat, kérelem, protekció is. Csak engedelem, az nem. De ő nem adta fel. Őrzött valamit és azt valóra szeretne volna váltani.